

Näringsdepartementet
Enheten för it-politik
103 33 Stockholm

SOU 2015:91 Delbetänkandet Digitaliseringens transformerande kraft – vägval för framtiden N2015/08335/ITP

Pensionsmyndigheten lämnar härmed kommentarer på de förslag som lämnas i delbetänkandet från Digitaliseringskommissionen.

I kapitel två redovisas ett antal lärdomar från arbetet med de regionala agendorna. Pensionsmyndigheten anser att samma lärdomar kan dras från myndighetssamverkan och vi anser att samverkan är en förutsättning för att nå framgång samt att det är viktigt att satsa på konkreta insatser som visar på nytta för privatpersoner och företag. För att åstadkomma detta krävs det långsiktighet i arbetet och prioriteringar för deltagande aktörer i det gemensamma arbetet, det kan även innebära utvecklingskostnader som inte direkt ger några direkta finansiella effekter utan får ses som långsiktiga investeringar.

I de strategiska områden för staten som beskrivs i avsnitt 4.2 vill Pensionsmyndigheten belysa särskilt utmaningen som finns för att stödja de grupper som inte är digitala idag, det handlar både om tillgång till bredband, rättigheter till att få en e-legitimation, tillgång till hårdvara samt även kunskap om att kunna använda digitala tjänster. Idag finns en risk i att finansiell ID-teknik tilldelas inom privat sektor (idag endast en leverantör) eftersom det uppstår en snedvriden maktbalans i villkor för vilka som får tillgång till e-legitimationer, priser samt informationssäkerhet. Vi anser att risken måste elimineras för att möjliggöra en framtid där alltfler kan bli digitala och för att skapa stabilitet och tillgång för fler grupper i samhället.

Pensionsmyndigheten anser att det nationella stödet som föreslås i förslag 4.3.1 bör fokusera på satsningar nämnda ovan för att stimulera digitalisering för de som är mest analoga idag. I övrigt bör regeringen stödja de insatser som idag bedrivs i det offentliga för att ge möjligheter till digitalisering, till exempel de initiativ som bedrivs inom eSam. Det är även viktigt med samlad styrning till flera aktörer samtidigt för att åstadkomma utveckling, med grund i utmaningarna som beskrivs i kapitel två.

Förslaget om statistik i 4.3.2 anser Pensionsmyndigheten är bra men det är viktigt att se över vilka indikatorer som visar på den digitala utmaningen, som de innan som aldrig använder Internet och behöver få hjälp och stöd för att känna sig trygga i digitala lösningar. Det betyder att inte endast tillgång till Internet kan användas utan även kunskap mm måste vara indikatorer.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

Pensionsmyndigheten kan se fördelar med en utredning som föreslås 4.4.1. men anser att det även är viktigt att regeringen tar om hand de förslag som kommer från eSam gällande undanröjande av digitaliseringsförsvårande lagstiftning.

Ny teknik leder till nya utmaningar gällande informationssäkerhet och integritet. Pensionsmyndigheten har tyvärr uppmärksammat incidenter med kapade mobila bank-id. Pensionsmyndigheten ställer sig därför bakom förslaget i 4.4.2 om behovet av utredning av konsumenträtt med anledning av detta. I Pensionsmyndighetens molnutredning beskrivs även behovet av att utreda straffrätt kopplat till utlämnande av uppgift som hanteras av annan part, då fler personuppgifter i en framtida teknik kan hanteras av individer och där ansvaret om att inte använda informationen bör ligga på arbetstagare snarare än företaget för att skydda individer/konsumenter.

Pensionsmyndigheten vill lägga till ett område kopplat till utredningen om socialförsäkringen som finns i förslag 4.4.3, pensionssystemet i förhållande till förändrade förhållanden som uppkommer på arbetsmarknaden genom digitaliseringen. Pensionsmyndigheten ser idag egenföretagare som en riskgrupp för pension, om den gruppen ökar med individer som inte innefattas av de stora tjänstepensionsområdena uppkommer en framtida risk.

Pensionsmyndigheten ställer sig bakom förslaget med digital post i 4.6.1 och anser att det bör vara ett större krav att både privatpersoner, företag och offentliga aktörer ansluter sig. Det är viktigt att ha ett offentligt register över vilka privatpersoner och företag som angivit digital kontra analog post. Det skulle även vara önskvärt att det registret innefattade de personliga uppgifterna som privatpersonerna skulle vilja registrera sig för i kontakt med myndigheterna, som mobilnummer och privata mailadresser för avisering. Det skulle innebära att privatpersonerna bara behöver ändra sina uppgifter på ett ställe men även att offentliga aktörer slipper hålla egna kundregister för dessa uppgifter. Pensionsmyndigheten ser det dock inte som nödvändigt att det offentliga erbjuder digitala postlådor utan det kan med fördel vara privata aktörer. Den digitala postlådan bör även vara ett billigare alternativ än utskick via post, men det hör samman med kostnadsfrågan för registret samt även kostnader för inloggning med e-legitimationer mm.

Pensionsmyndigheten ställer sig bakom beskrivningen att säkerhet och integritet liksom tillit till såväl teknik som till samhället är avgörande för det digitala samhället och att detta är ett långsiktigt strategiskt område som anges i 4.8. Vi anser det olyckligt att kommissionen inte har föreslagit åtgärder inom detta strategiska område för att möta den samhällsutveckling som sker genom digitaliseringen. Pensionsmyndigheten menar att de andra pågående utredningarna som hänvisas till har ett annat fokus än digitalisering och att det i dagsläget är oklart vilka åtgärder dessa kommer att resultera i. Integritet och säkerhet är ett område som kräver långsiktighet i arbetet och som är beroende av samverkan mellan olika aktörer. Om området inte prioriteras och inga åtgärder föreslås riskerar vi att inte uppnå den viktiga balans som beskrivs mellan säkerhet, integritet och innovation. Pensionsmyndigheten anser att alla dessa tre områden måste utvecklas parallellt och att det innebär risker för det digitala samhället om något område avstannar eller inte prioriteras.

2016-05-17

3 (3)
Dok.bet. PID151010
Version 0.1
Dnr/ref. VER 2016-78

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Katrin Westling Palm efter föredragning av samordnare Sara Smedberg. I den slutliga handläggningen har även chef för IT-avdelningen Peder Sjölander deltagit.

Katrin Westling Palm

Sara Smedberg